

El llenguatge

Venir a dir

30/IV/1980

El Diccionari Fabra, a l'article «venir», no indica cap exemple de l'ús de les perífrasis que es poden formar amb aquest verb, cosa que pot induir a dubtar de la bondat d'aquestes frases verbals; alguna de les quals és, sens dubte, de molta utilitat. Ens referim especialment a la perífrasi formada amb el verb venir més la preposició a i més un infinitiu, que té un valor aproximatiu, i que no deixen d'esmentar diverses gramàtiques. Vet aquí un exemple de l'ús d'aquesta perífrasi extreta d'un text del mateix Fabra: ...conjunts que vénen a ésser com temps perífràstics del verb que està en infinitiu. D'altres exemples: Les seves paraules vénen a representar una ruptura d'hostilitats. La seva iniciativa ve a significar un canvi d'actitud. Avui, en què l'ús abusiu de la locució d'alguna manera arriba a uns extrems francament delirants, aquesta perífrasi que comentem pot constituir, en alguns casos, una alternativa vàlida en l'expressió de la valoració aproximativa de tot allò sobre què hom tem de formular afirmacions massa categòriques. Així, si no semblava prudent d'arriscar-se a dir, per exemple, Les seves paraules constitueixen un elogi del seu predecessor, optariem més aviat per recórrer a la frase Les seves paraules vénen a ésser un elogi del seu predecessor, que no pas ...són, d'alguna manera, un elogi del seu...

Es cert que l'ús d'aquesta perífrasi pot comportar algun cas d'ambigüitat. Una frase com Ens va venir a dir que no hi estava d'acord, es pot interpretar com «Va acudir on érem a dir-nos que...» o bé com «Més o menys, en conclusió, ens va dir que...». Generalment, però, el context, o les circumstàncies en què la frase es profereix, solen eliminar aquest possible risc, i no sembla, en tot cas, raó suficient per a prescindir d'aquesta perífrasi tan útil.

La perífrasi venir més la preposició a i més un infinitiu es pot usar també amb un valor no aproximatiu sinó més aviat indicant l'aspecte de l'acció. No en sabem trobar cap referència als tractats gramaticals però sí algunes exemples en els textos de Fabra: Aquests mots i locucions no s'ot dir-se que siguin modificadors del verb ni de cap mot de la proposició a la qual vénen a afegir-se introduint-la o intercalant-s'hi. (Gramàtica de 1956, pàg. 84).